

عنوان مقاله:

بررسی سبک شناسانه ی تمهیدات عین القضاة همدانی

محل انتشار:

پنجمین همایش متن پژوهی ادبی نگاهی تازه به سبک شناسی، بلاغت، نقد ادبی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مهین پناهی - دکترای تخصصی زبان و ادبیات فارسی، استاد، عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا

مهرناز عسگری - دانشجوی دکترای تخصصی زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه الزهرا

خلاصه مقاله:

موضوع این جستار بررسی سبک شناسانه ی کتاب تمهیدات اثر عین القضاة همدانی است. هدف از این پژوهش، تحلیل و بررسی ویژگی های سبکی تمهیدات در سه محور واژگانی، دستوری و بلاغی است. نتایج حاصل از این پژوهش بدین شرح است: در لایه ی واژگانی بسامد بالای واژگان و ترکیبات عربی؛ واژگان ذهنی و انتزاعی؛ رمزگان های سه نهاد شریعت، ت صوف و فل سغه قابل م شاهده است. در لایه دستوری نیز از آن جا که نثر جنبه ی خطابی دارد، بنابراین بسامد بالای جملات ندایی؛ ضمیرهای خطابی و فعل های خطابی دوم شخص بسیار است. سایر ویژگی های دستوری اثر عبارتند از: کاربرد حروف اضافه به جای یکدیگر؛ جملات مرکب؛ کاربرد آیات و احادیث در نقش دستوری؛ بسامد بالای شبه جمله ی دریغا؛ کاربرد فعل های غیر شخصی با وجه مصدری؛ جایگزینی ((می)) به جای ((ب)) بر سر فعل مضارع التزامی و امری؛ کاربرد افعال مجهول و حذف نهاد در برخی جملاتی که کنشگر اصلی خداوند است. در زمینه بلاغی نیز کاربرد برخی صنایع ادبی که با تار و پود آثار عرفانی گره خورده است مانند: تضاد؛ متناقض نمایی؛ طرد و عکس؛ تشبیه؛ تمثیل و نماد، در این اثر نیز بسیار دیده می شود. همچنین بسامد بالای جملات پرسشی با معنای ثانویه ی جلب توجه و تاکید و نقش ترغیبی زبان از دیگر ویژگی های سبکی بلاغی این اثر است.

کلمات کلیدی:

تمهیدات؛ سبک شناسی؛ واژگانی؛ دستوری؛ بلاغی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/761582>

